

РЕШЕНИЕ

№ 3553

гр. С, 28.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: В. В. АЛ.

при участието на секретаря В.ХР.К.
като разгледа докладваното от В. В. АЛ. Гражданско дело № 20231110155889 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от „Т.С.“ ЕАД срещу В. Д. К., в която се твърди, че ответника бил потребител на топлинна енергия за недвижим имот, находящ се в гр. С, ул. „К.“ № ***, вх. Г, ап. ***, аб. № ***, като била доставена топлинна енергия, по договор за покупко-продажба на топлинна енергия при общи условия. Поддържа, че е доставил топлинна енергия на стойност 812,31 лева за периода от м.05.2020 г. до м.04.2022 г., но ответника не я бил заплатила, поради което изпаднал в забава и дължал и обезщетение за забава върху главница за топлинна енергия в размер на 112,69 лева за периода от 15.09.2021 г. до 03.07.2023 г. Излага съображения, че е предоставена услугата дялово разпределение, която не била заплатена, като дължимата сума била в размер на 41,14 лева – главница за периода от м.06.2020 г. до м.04.2022 г., а освен това поради липсата на плащане ответика бил изпаднал в забава, поради което се дължала и мораторна лихва в размер на 8,97 лева за периода от 15.08.2020 г. до 03.07.2023 г. Твърди, че е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, но ответника бил подал възражение, поради което имал правен интерес от предявените искове. Иска да бъде признато за установено, че ответника дължи претендираните суми, както и присъждането на деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба, като претенциите се оспорват с твърдения, че по делото няма доказателства, че ответникът е собственик или ползвател на процесния недвижим имот, което следвало да се установи от ищеца. Поддържа, че вземанията са погасени по давност, съобразно чл. 111, б. „в“ ЗЗД, което аргументира, като прави извод, че с погасяването на главното вземане се погасяват и вземанията за лихви. Навежда доводи, че не са спазени изискваните на чл. 33 от ОУ към договора, поради което не бил изпаднал в забава и не дължал мораторна лихва, а отделно от това сочи, че липсвала и покана. Иска отхвърляне на исковете. Претендира разноски.

Третото лице-помагач на страната на ищеца е представило писмени доказателствени средства, като е изразило становище за доказаност и основателност на иска.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства,

поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначално обективно, кумулативно съединени положителни установителни искове с правно основание чл. 422 ГПК, във вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК, във вр. с чл. 318, ал. 2 ТЗ, чл. 200 ЗЗД и чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

При релевираните в исковата молба твърдения възникването на спорното право се обуславя от осъществяването в обективната действителност на следните материални предпоставки (юридически факти): **1.** наличието на действително правоотношение по договор за продажба (доставка) на топлоенергия, по силата на което продавачът се е задължил да прехвърли правото на собственост върху процесните стоки и да ги предаде, а купувачът да ги получи и да заплати уговорената продажна цена и **2.** продавачът да е доставил топлинна енергия в твърдяното количество на купувача.

Съгласно чл. 153, ал. 1 ЗЕ „потребители на топлинна енергия“ са всички **собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда** - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение. А по силата на определителната правна норма, регламентирана в § 1, т. 42 (отм.) ЗЕ, но действащ през релевантния период, „потребител на енергия или природен газ за битови нужди“ е физическо лице - **собственик или ползвател на имот**, което ползва топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за **домакинството си**. А съгласно § 1, т. 2а от ДР ЗЕ 2а. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) „Битов клиент“ е клиент, който купува електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за собствени битови нужди, а съобразно § 1, т. 41б ДР ЗЕ „Потребител на енергийни услуги“ е: краен клиент, който купува енергия или природен газ, и/или ползвател на преносна и/или разпределителна мрежа за снабдяването му с енергия или природен газ.

Съгласно т. 1 от **Тълкувателно решение № 2 от 17.05.2018 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2017 г., ОСГК** – „Собствениците, респективно бившите съпрузи като съсобственици, или титулярите на ограниченото вещно право на ползване върху топлоснабдения имот, дължат цената на доставената топлинна енергия за битови нужди съгласно разпоредбите на Закона за енергетиката в хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение, освен ако между ползвателя на договорно основание и топлопреносното предприятие е сключен договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за същия имот, през времетраенето на който ползвателят като клиент на топлинна енергия за битови нужди дължи цената ѝ... Клиенти на топлинна енергия за битови нужди могат да бъдат и правни субекти, различни от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, ако ползват топлоснабдения имот със съгласието на собственика, респективно носителя на вещното право на ползване, за собствени битови нужди, и същевременно са сключили договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за този имот при публично известните общи условия директно с топлопреносното предприятие. В тази хипотеза третото ползващо лице придобива качеството "клиент" на топлинна енергия за битови нужди ("битов клиент" по смисъла на т. 2а § 1 ДР ЗЕ) и като страна по договора за доставка на топлинна енергия дължи цената ѝ на топлопреносното предприятие. Договорът между това трето ползващо лице и топлопреносното предприятие подлежи на доказване по общия ред на ГПК, например с откриването на индивидуална партида на ползвателя при топлопреносното дружество, но не се презумира с установяване на факта на ползване на топлоснабдения имот. В гореизложения смисъл изброяването в нормата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ на собствениците и титулярите на ограниченото вещно право на ползване като клиенти (потребители) на топлинна енергия за битови нужди и страна по продажбеното правоотношение с

топлопреносното предприятие не е изчерпателно. Противното разбиране би противоречало на принципа за договорна свобода, регламентиран в чл. 9 ЗЗД и приложим както за гражданските, така и за търговските сделки. При постигнато съгласие между топлопреносното предприятие и правен субект, различен от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, за сключване на договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за топлоснабден имот при спазване на одобрените от КЕВР публично известни общи условия, съставляващи неразделна част от договора, този правен субект дължи цената на доставената топлинна енергия за собствените му битови нужди.“.

Съдът констатира, че по делото не са представени никакви доказателства от ищеца, че ответникът е собственик или вещен ползвател на имота, за което на ищеца е разпределена и указана доказателствената тежест, като съдът отчита и факта, че в случая ответника изрично е оспорил тези обстоятелства, респ. наличието на облигационна връзка. В случая са уважени доказателствени искания на ищеца за изискване на информация от различни структури на Столична община, като писмата са докладвани в о. с. з. от 19.02.2024 г., като изрично е отбелязано, че нямат данни и не разполагат с документ за собственост. Отделно от това представения главен отчет от третото лице-помагач не е подписан от ответника, а единствено от служител на третото лице-помагач. В тази насока представеното писмо от ищеца от НС „Отечествен съюз“, касае частен документ, който нито удостоверява право на собственост, нито друго ограничено вещно право, а съдържа единствено изявление за знание, като е посочено, че ответника (според записаното в писмото) **обитава** определен имот. Нещо повече – в представения списък на етажните собственици (л. 25-26 в кориците на делото) не фигурира ответника, нито може да се направи извод коя етажна собственост касае изготвения списък. Следователно и предвид неблагоприятните последици на доказателствената тежест, съдът е длъжен да приеме недоказания факт за неосъществил се в обективната действителност – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК. Ето защо, съдът намира, че следва да отхвърли изцяло иска за претендираната сума за топлинна енергия, тъй като не е налице първата материална предпоставка – установяването наличието на облигационно отношение между страните, поради което се явява безпредметно обсъждането на останалите материални предпоставки, за които по делото са ангажирани доказателства, респ. е безпредметно обсъждането на заключенията на СТЕ и ССЧЕ, които принципно преценени съобразно правилото на чл. 202 ГПК следва да бъдат кредитирани.

Останалите претенции – за главница за дялово разпределение и мораторни лихви върху главниците са обусловени от изхода на делото по главния (обуславящия) иск – за главницата за топлинната енергия. След като главната (обуславящата) претенция е неоснователна, то такива се явяват и акцесорните (обусловените) претенции, поради което същите следва да бъдат отхвърлени.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендира деловодни разноски разполага само ответника.

Ответникът е поискал присъждането на деловодни разноски, като с представен договор за правна защита и съдействие е доказал, че му е предоставена правна помощ при условията на чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАДВ, поради което на основание чл. 78, ал. 3 ГПК следва да му се присъдят деловодни разноски – на процесуалният представител, съобразно отхвърлената част от исковете. Въпреки това ищецът е въвел надлежно възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, което съдът счита за основателно, като на основание чл. 78, ал. 5 ГПК, претендираното адвокатско възнаграждение следва да бъде намалено до сумата от 200,00 лева – за първоинстанционното производство, като именно и това следва да бъде размера за определяне на дължимото адвокатско възнаграждение – съразмерно на отхвърлената част от исковете. Съображенията на настоящият съдебен състав са следните:

Съгласно чл. 9 от ЗЗД страните имат свобода на договарянето, която се рамкира от

приложимите към правоотношението законови разпоредби и от добрите нрави. Законодателят допуска цената на адвокатските услуги да бъде определена при свободно договаряне между довереника и доверителя, но не под предвидено в Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. В този смисъл е разпоредбата на чл. 36, ал. 2 от ЗАдв., съгласно която размерът на възнаграждението се определя в договор между адвоката или адвоката от Европейския съюз и клиента. Този размер трябва да бъде справедлив и обоснован и не може да бъде по-нисък от предвидения в наредба на Висшия адвокатски съвет размер за съответния вид работа.

Основният критерии при преценката за това дали размерът на адвокатското възнаграждение е справедлив и обоснован е фактическата и правна сложност на делото.

Фактическата сложност на едно производство се определя както от наличието на множество факти, които следва да се установят, така и от спецификата на доказателствените средства, които се ползват, за да се установят релевантните обстоятелства или от предмета и обсега на доказване, включително когато последното се провежда по индиции.

Правната сложност на гражданското производство е обусловена от приложимостта на релевантната правна уредба на материалните правоотношения. Когато приложимият закон е уреден в юридически актове от различен ранг, респ. в законодателство, което е наднационално това само по себе си обуславя правната сложност на делото. Последната може да бъде обусловена и от други фактори, като наличието на множество искове или множество жалби, необходимостта от ползване на специфични производства – напр. при отправяне на преюдициално запитване.

Когато съдът прави преценката си за това, дали едно производство представлява фактическа и правна сложност, при направено възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, трябва да се вземе предвид и поведението на процесуалния представител на страната, извършените от него процесуални действия, както и тяхната релевантност за изясняване на делото от фактическа страна, съответно развитата процесуална активност по обосноваване на поддържаната позиция от правна страна.

Съдът не е обвързан от предвиденото в НМРАВ по отношение на адвокатското възнаграждение, като в тази насока съобразява и **Решение от 23.11.2017 г. на СЕС по съединени дела C-427/16 и C-428/16**: *„че определянето на минимални размери за адвокатските възнаграждения и установяването им като задължителни с национална правна уредба като разглежданата в главните производства, възпрепятствайки другите доставчици на правни услуги да определят възнаграждения под тези минимални размери, е равнозначно на хоризонтално определяне на задължителни минимални тарифи (вж. в този смисъл решение от 4 септември 2014 г., API и др., C-184/13—C-187/13, C-194/13, C-195/13 и C-208/13, EU:C:2014:2147, т. 43)...* член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба като разглежданата в главните производства, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат — под страх от дисциплинарно производство срещу адвоката — да договорят възнаграждение в по-нисък от минималния размер, определен с наредба, приета от професионална организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в по-нисък от минималния размер, би могла да ограничи конкуренцията в рамките на вътрешния пазар по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС. Запитващата юрисдикция следва да провери дали с оглед на конкретните условия за прилагането □ такава правна уредба действително отговаря на легитимни цели и дали така наложените ограничения се свеждат до това, което е необходимо, за да се осигури изпълнението на тези легитимни цели.“. Тоест, националният съд не е обвързано от предвиденото в НМРАВ. Този извод на съда е основан на обстоятелството, че решението на СЕС по преюдициалното запитване се ползва със сила на тълкувано нещо, като се изяснява значението на съществуващите норми на правото на

ЕС, поради което и действието му е *erga omnes*. Силата на тълкувано нещо се изразява в забрана за националният съд да се отклонява от поставеното по преюдициалното дело или да замести даденото тълкуване, респ. да постави под съмнение допустимостта или правилността на решението на СЕС – вж. **Решение по дело 05.10.2010 г., Elchinov, C-173/09, т. 29.**

С оглед изясняването на посоченото решение на СЕС, настоящият съдебен състав намира, че следва да изясни, че цитираното решение по преюдициално запитване се базира на разпоредбата на чл. 101, § 1 и § 2 ДФЕС, съгласно които се забраняват „*като несъвместими с вътрешния пазар всички... решения на сдружения на предприятия..., които биха могли да засегнат търговията между държавите-членки и които имат за своя цел или резултат предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията в рамките на вътрешния пазар и в частност такива, които: а) пряко или косвен определят покупни или продажни цени ... споразумения или решения, които са забранени в съответствие с настоящият член, са нищожни*“.

Горните съждения се потвърждават и от актулната практика на СЕС – **Решение по дело C-438/22 г.**, в което е възприето, че: „1) Член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочения член 101, параграф 1, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати съдебните разноски за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение. 2) Член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, приета от съсловна организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на тази разпоредба. При наличието на такова ограничение не е възможно позоваване на легитимните цели, които се твърди, че посочената национална правна уредба преследва, за да не се приложи към разглежданото поведение установената в член 101, параграф 1 ДФЕС забрана на ограничаващите конкуренцията споразумения и практики. 3) Член 101, параграф 2 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, нарушава забраната по член 101, параграф 1 ДФЕС, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба, включително когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги.“ При това положение и с оглед силата на тълкувано нещо, с което се ползва произнасянето на СЕС по преюдициално запитване, настоящият съдебен състав намира, че нито следва да обсъжда доводите за приложението на НМРАВ и посочените в молбата по чл. 248 ГПК, нито следва да съобразява национална съдебна практика, било то и на ВКС, която предвид произнасянето на СЕС е загубила значение.

В случая нито исковото производство, нито заповедното производство представляват фактическа или правна сложност, нито процесуалното поведение на ответника, респ. на процесуалният му представител – адв. С., може да обуслови по-голяма възнаграждение от възприетото от съда.

В светлината на гореизложеното, съдът намира, че следва да изясни, че когато е

предоставена безплатна правна помощ по реда на чл. 38 ЗАдв. размерът на адвокатското възнаграждение се определя от съда, а не съобразно правилата на НМРАВ. Тоест, налице е разпределяне на риска, като адвокатът предоставящ безплатна правна помощ поема икономическият риск, че може да не получи адвокатско възнаграждение за оказаната правна помощ, респ. че може да получи такова в намален размер. Този извод на съда е обусловен от обстоятелство, че поемането на процесуално представителство, респ. предоставянето на правни съвети по реда на чл. 38 ЗАдв. не води автоматично до извод, че адвокатът ще реализира икономическа облага, като получи възнаграждение. Целта на разпоредбата е определени категории лица да имат възможност да получат безплатна правна помощ, но законодателното лимитиране на категориите субекти е такова, че води до извод – при телеологическото тълкуване на закона, че възможността и целта предоставени в закона касая постигането на определени социално приемливи резултати. Това е причината и когато се поемат т. нар. *pro bono* случай, адвокатът да носи икономическият риск. Нито е в съответствие със закона – с чл. 3 ГПК, нито с чл. 8, ал. 2 ЗЗД, нито с чл. 289 ТЗ, нито с добрите нрави, чрез договора за правна защита и съдействие, при условията на чл. 38 ЗАдв. да се търси икономическа облага.

Следователно в случая на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, във вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв., във вр. чл. 36 ЗАдв. на адв. С. следва да се присъди сумата от 200,00 лева, представляващи дължимо адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените искове от „Т.С.“ ЕАД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С, ул. „Я“ № *** **срещу** В. Д. К., ЕГН: *****, с адрес: гр. С, ул. „К.“ № ***, вх. Г, ап. ***, за признаване за установено на основание чл. 422 ГПК, във вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК, във вр. с чл. 318, ал. 2 ТЗ, чл. 200 ЗЗД и чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, **че** В. Д. К., ЕГН: *****, **дължи на** „Т.С.“ ЕАД, ЕИК: *****, **сумата от 812,31 лева**, представляващи цена на незаплатена топлинна енергия по договор за покупко-продажба на топлинна енергия за периода от м.05.2020 г. до м.04.2022 г. за недвижим имот, находящ се в гр. С, ул. „К.“ № ***, вх. Г, ап. ***, аб. № ***, както и **сумата от 112,69 лева**, представляващи мораторна лихва върху главницата за топлинната енергия за периода от 15.09.2021 г. до 03.07.2023 г., както и **сумата от 41,14 лева**, представляващи цена на услугата дялово разпределение за периода от м.06.2020 г. до м.04.2022 г., както и **сумата от 8,97 лева**, представляващи мораторна лихва върху главницата за дяловото разпределение за периода от 15.08.2020 г. до 03.07.2023 г., за които суми е издадена Заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от 24.07.2023 г. по ч. гр. д. № 39225/2023 г. по описа на СРС, II Г. О., 156-ти състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, във вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв., във вр. чл. 36 ЗАдв. „Т.С.“ ЕАД, ЕИК: ***** **да заплати на** адв. К. А. С. от САК, с адрес: гр. С, ул. „П. П.“ № 14, партер, **сумата от 200,00 лева**, представляващи дължимо адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на трето лице-помагач „Т.С.“ ЕООД на страната на ищеца „Т.С.“ ЕАД.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните с въззивна жалба пред Софийският градски съд.

Препис от решението да се връчи на страните!

Съдия при Софийски районен съд: _____